Region Stockholm

15

Yttrande över motion 2019:50 av Gabriel Kroon m.fl. (SD) om tidsbegränsat användande av kostnadsfri språktolk

HSN 2019-1804

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Samverkan och stöd
Joachim Eriksson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-01-09

HSN 2019-1804

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:50 av Gabriel Kroon m.fl. (SD) om tidsbegränsat användande av kostnadsfri språktolk

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över tidsbegränsat användande av kostnadsfri språktolk. I motionen föreslår Gabriel Kroon m.fl. (SD) att hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras utreda en lämplig tidsbegränsning av det kostnadsfria användandet av språktolk (exklusive de fem minoritetsspråken samt funktionsnedsättning) och utreda de ekonomiska kostnaderna för språktolkning årligen och delredovisa dessa för respektive språk.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:50 av Gabriel Kroon m.fl. (SD) om tidsbegränsat användande av kostnadsfri språktolk

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:50 av Gabriel Kroon m.fl. (SD) om tidsbegränsat användande av kostnadsfri språktolk överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
En motion har inkommit från Gabriel Kroon (SD) om att utreda tidsbegränsat tolkanvändande (exkl de fem minoritetsspråken samt

funktionsnedsättning) och utreda de ekonomiska kostnaderna för språktolkning årligen och delredovisa dessa för respektive språk.

Överväganden
Vårdpersonal bedömer om behov av tolk i talade språk föreligger vid vårdtillfället för att kunna bedriva vård med hög patientsäkerhet. Vårdpersonal måste kunna kommunicera och informera om till exempel sjukdomstillstånd, medicinsk behandling, rehabilitering samt övrig viktig information till vårdtagaren. Tillgång till tolk i talade språk är en nödvändighet för medborgare som inte behärskar det svenska språket tillräckligt väl för en inkluderande kommunikation mellan medborgare och personal vid vårdtillfället.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen anser att behovet av tolk i talade språk ska bedömas av vårdpersonal hos vårdgivaren för patienten. Därav anser hälso- och sjukvårdsförvaltningen att det inte är lämpligt eller möjligt att beräkna en tidsbegränsad användning av tolk i talade språk.

Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer under 2020 att gå ut med en upphandling av tolktjänster i talade språk för Region Stockholm. Arbetet med att ta fram förfrågningsunderlag har påbörjats och nämnden kommer att belysa ett antal frågor kring vårdgivares möjlighet att kunna använda tolk på ett resurseffektivt sätt och med hög patientsäkerhet.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2020-01-09

MOTION
2019-09-17

Ankom
Region Stockholm
2019 -09- 17
Dnr. RS 2019-0913

Sverigedemokraterna

2019:50

Motion av Gabriel Kroon m.fl. SD om tidsbegränsat användande av kostnadsfri språktolk.

Att göra sig förstådd vid vårdkontakt är avgörande för att få en träffsäker, effektiv och komplikationsfri vård. Användandet av språktolk har varit ett viktigt inslag i den svenska vårdkontakten för migranter som inte pratar det svenska språket. Även om de senaste årens migration till Sverige har gjort att individer haft ett legitimt behov av tolkhjälp vid vårdkontakt, så finns det många som har utnyttjat rätten till gratis språktolk på fel sätt.

Genom att tolkanvändningen idag är obegränsad och kostnadsfri så saknar individer incitament att lära sig det svenska språket. Många bor och verkar i Sverige under flertalet år samtidigt som de fortfarande använder sig av språktolkar. De ökade kostnaderna för skattebetalarna märks inte minst på Region Stockholms egna utgifter. För mandatperioden 2014-2018, uppgick dessa till närmare 565 miljoner kr, vilket var närmare 30% högre än kostnaderna under 2010-2014 som var 416 miljoner kr.

Det kan inte anses rimligt att en individ erhåller kostnadsfria sociala insatser som språkutbildning, SFI och andra relaterade åtgärder under flertalet år men fortfarande inte kan göra sig förstådd på det svenska språket. Som delösning har, flera politiska aktörer har varit inne på ekonomiskt egenansvar som incitament för att lära sig svenska och minska onödigt tolkanvändande.

Vi anser att Region Stockholm bör utreda en lämplig tidsbegränsning av kostnadsfri språktolk (bör ej gälla minoritetsspråken samt individer med funktionsnedsättning). En tidsbegränsad möjlighet till språktolk medför således att individer som utöver sin givna tid behöver använda sig av tolk i sjukvården ska bekosta den själva, antingen som egenavgift eller pålägg på patientavgiften för individen.

Möjliga mått som förvaltningen kan överväga för när språktolk inte längre ska vara gratis kan vara, antal års vistelse i landet, permanentboende, med mera.
Rätten till att göra sig förstådd vid kontakt med myndighet är lagstadgad, däremot inte självklart att detta ska ske kostnadsfritt. Eftersom avgift får tas ut vid sjukvårdskontakt, så kan region Stockholm kan agera som pionjär i fältet genom att utreda frågan.

Sverigedemokraterna

Med anledning av ovanstående föreslår Sverigedemokraterna fullmäktige besluta

att hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras utreda en lämplig tidsbegränsning av det kostnadsfria användandet av språktolk (exkl de fem minoritetsspråken samt funktionsnedsättning).

att hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras utreda de ekonomiska kostnaderna för språktolkning årligen och delredovisa dessa för respektive språk

Gabriel Kroon
SD

Helen Schoultz
SD

Britt-Mari Canhasi
SD